

СИСТЕМНО-СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ СЕМАНТИЧНОГО МІКРОПОЛЯ «ROŚWIĘCENIE» У ПОЛЬСЬКІЙ МОВІ

У статті проаналізовано погляди мовознавців на поняття лексико-семантичного поля і його системно-структурної організації. Визначено лексичний склад семантичного мікрополя «roświecenie» як частини лексико-семантичного поля «patriotyzm» у польській мові, досліджено його ядерну й периферійну зони, семантичні відношення між елементами поля та зв'язки з іншими семантичними мікрополями.

Ключові слова: лексико-семантичне поле, семантичне мікрополе, лексема, сема, центр, периферія.

Одним із актуальних напрямів сучасного мовознавства є вивчення словникового складу мови у вигляді складних семантичних комплексів – лексико-семантичних полів, адже, як зауважував Фердинанд де Соссюр, властивості того чи того мовного елемента можна визначити лише шляхом зіставлення його з іншими елементами. Так само і слова в мові набувають свого значення у протиставленні з іншими словами.

Лексичний рівень мови є найдинамічнішою її частиною, де постійно утворюють нові слова чи значення, тому виникає потреба регулярного уточнення лексичних значень, простежування семантичних відношень між мовними одиницями, виявлення особливостей структурування словникового складу мови.

Метою статті є дослідження системно-структурної організації мікрополя «roświecenie» як складової частини лексико-семантичного поля «patriotyzm» у польській мові.

З мети випливають такі завдання: розглянути погляди мовознавців на поняття лексико-семантичного поля; визначити складники семантичного мікрополя «roświecenie» у польській мові; проаналізувати його системно-структурну організацію; простежити семантичні зв'язки та відношення між елементами поля; виявити перетинання аналізованого семантичного мікрополя з іншими мікрополями лексико-семантичного поля «patriotyzm».

Поняття лексико-семантичного поля у сучасному мовознавстві, з одного боку, є усталеним, але, з іншого, єдиного остаточного його визначення не існує. Наприклад, Ю. Караулов називає лексико-семантичним полем групу слів однієї мови, що мають досить тісний смисловий зв'язок [3, с. 57]. Таке тлумачення поняття лексико-семантичного поля є занадто широким, адже згідно з ним полем можна вважати будь-яку групу пов'язаних за змістом слів.

Деяко інше визначення дають автори видання «Encyklopedia językoznawstwa ogólnego»: «Семантичне поле – це упорядкована парадигматично і синтагматично сукупність лексем, поєднаних певним загальним поняттям» [9, s. 406]. У цьому визначенні бачимо додаткову характеристику – впорядкованість елементів поля. Оскільки мова є системою, що має чітку структуру, кожен її фрагмент повинен також мати свою структурну організацію. Відповідно, умовою виокремлення лексико-семантичних полів має бути не лише семантична близькість їхніх складників, а і їхня упорядкованість.

Російська дослідниця І. Кобозева пропонує таку дефініцію лексико-семантичного поля: «це сукупність мовних одиниць, що поєднані спільністю змісту й відображають понятійну, предметну чи функціональну подібність позначуваних явищ» [4, с. 99]. Тобто на перший план виступають не тільки семантичні зв'язки окремих лексем, а й близькість явищ, які вони позначають у позамовній дійсності. Крім того, І. Кобозева перелічує найважливіші, на її думку, характеристики лексико-семантичних полів, до яких належать: наявність семантичних відношень між словами, що складають поле (синонімія, гіперо-і гіпонімія, антонімія тощо); системний характер цих відношень у межах поля; взаємозалежність та взаємовизначальність лексичних одиниць, які входять до складу певного лексико-семантичного поля; відносна автономність конкретного поля від інших утворень; а також взаємозв'язок семантичних полів у межах всієї лексичної системи певної мови.

Додаткові ознаки лексико-семантичного поля, що детальніше характеризують його структуру, знаходимо у праці А. Кузнєцова «От компонентного анализа к компонентному синтезу» [5, с. 406]. Мовознавець називає такі властивості полів:

семантичні поля не розділені жорсткими межами і часто взаємодіють між собою; існують сфери притягання і відштовхування полів, зумовлені наявністю спільних і диференційних ознак; у структурі полів виокремлюються центральні й периферійні зони, при цьому центр консолідованіший і втілює сутність усього семантичного комплексу; від центру до периферії значеннєві зв'язки у полі можуть значно ослаблюватися, утворюючи зони семантичного «спротиву», в яких окремі елементи поля або зовсім відриваються від нього, або стають елементом відразу двох чи кількох лексико-семантичних полів.

Отже, лексико-семантичне поле – це сукупність пов'язаних за змістом лексем, що позначають близькі або подібні явища позамовної дійсності, вступають між собою в системні семантичні відношення та утворюють упорядкований комплекс.

У межах цього комплексу виокремлюються центральні й периферійні зони залежно від щільності значеннєвих зв'язків між лексемами. Належність слова до ядра чи периферії поля, так само як і його входження до певного поля, можна вважати відносно умовним, адже зовнішні й внутрішні межі лексичних полів є досить розмитими, на що звертає увагу Д. Герартс, зауважуючи, що помилково було б вважати, ніби семантичні поля внутрішньо і зовнішньо є суворо розмежованими, що слова у полях, як шматочки мозаїки, відділяються чіткими лініями, чи що окремі поля перетинаються так само чітко і ясно: «Увесь лексикон тобі був би величезним суперполем, що розпадається на великі, але чітко відмежовані частини, які, у свою чергу, діляться на менші польові структури і так далі, аж поки ми не досягнемо початкового рівня єдиного камінчика мозаїки – слова... Насправді ж часто дуже складно визначити, де саме закінчується поле; дискретність зазвичай проявляється лише у ядрі поля, навколо якого функціонує периферійна перехідна зона, належність слів до якої чітко визначити буде складно» [8, р. 66].

Тобто категорично можна говорити про входження певної лексеми до лексико-семантичного поля тільки тоді, коли вона функціонує у його ядерній зоні, виявляючи тісні значеннєві зв'язки з рештою одиниць. Крім того, «до центру поля входять найуживаніші слова, які є носіями основних значень» [7, с. 305].

На думку польського лінгвіста А. Марковського, центр лексико-семантичного поля формують слова, найбільш типові для позначення певного поняття чи явища: «У лексичних полях вирізняються центри, сформовані найбільш типовими словами, а отже такими, що мають найбільше

спільних семантичних ознак, і своєрідні “береги” – слова, слабше пов'язані своїми значеннями з центром» [10, с. 109].

При цьому варто пам'ятати, що лексеми, які перебувають на периферії одного поля, можуть входити до ядра іншого і навпаки. Як зазначає Н. Гешко, периферія є такою самою важливою складовою частиною поля, як і центр: «Периферія поля складена з одиниць, що є найвіддаленішими за своїм значенням від ядра. Вони деталізують та конкретизують основне значення поля. Польовий принцип організації системи мови свідчить про обов'язкову наявність периферії у кожному полі. Жодне мовне явище не може складатися лише з ядра, оскільки периферія є таким же повноправним елементом лексичного значення, як і ядро» [2, с. 76].

Периферійні елементи поля увиразнюють семантику всього лексичного комплексу і забезпечують його перетин з іншими лексико-семантичними полями. Л. Такумбетова наголошує: «По мірі руху від центру до периферії окремі елементи поля вступають у смислові зв'язки з елементами інших полів» [6, с. 39]. Особливо помітна належність до кількох полів одночасно багатозначних лексем, які, крім основного прямого значення, мають одне або декілька непрямих, завдяки яким вони пов'язуються з іншими семантичними полями. Схожим є міркування Ю. Апресяна, який вважає, що «з будь-якого семантичного поля, через більш-менш довгий ланцюжок ланкопосередників, можна потрапити в будь-яке інше поле, так що семантичний простір мови виявляється в цьому сенсі безперервним» [1, с. 252].

Отже, у структурі лексико-семантичного поля виокремлюються центр і периферія. До центральної зони входять лексеми, що виявляють тісні значеннєві зв'язки і максимальну близькість до позначуваного поняття чи явища. Периферію формують слова з менш інтенсивними зв'язками, натомість вони розширюють семантику всього лексичного комплексу і забезпечують перетинання з іншими лексико-семантичними полями.

Завдяки системному характеру мови аналогічну системно-структурну організацію мають і менші утворення – семантичні мікрополя. У них виокремлюються ядро й периферія, між лексемами виникають системні семантичні відношення, а також відбувається перетинання з іншими семантичними мікрополями та лексико-семантичними полями. Так, семантичне мікрополе «*roświecenie*» в запропонованому дослідженні є складовою частиною лексико-семантичного поля «*patriotyzm*» і виявляє всі зазначені характеристики.

Ядро аналізованого мікрополя формують лексеми, поєднані інтегративною семою ‘*roświe-*

enie', а саме: *poświecenie, ofiarność, ofiara, wyrzeczenie, zaparcie, samozaparcie, oddanie, wierność*. У певних контекстах ці мовні одиниці можуть ставати синонімами, їхні значення є тісно пов'язаними, саме тому в межах мікрополя «поświecenie» вони виступають ядерними елементами. Але детальний семний аналіз показує, що між зазначеними словами утворюються різноманітні семантичні відношення, а не лише опозиція тождності, адже їхня семантика є досить широкою.

Мовна одиниця *poświecenie*, яка виступає словом-назвою аналізованого семантичного мікрополя, вживається у польській мові на позначення жертвовного акту, повного героїзму і самовідданості, здатності до самопожертви чи готовності йти на жертви заради когось або когось-небудь, об'єкт пожертви: *Podobnie jak w wielu dotychczasowych walkach wykazali oni swój patriotyzm, poświecenie i zaangażowanie, a złożona przez nich danina krwi winna być należycie doceniona, uznana i uhonorowana* (Henryk Zdzisław Figura).

Інтегративна сема 'ofiara' утворює додаткові семантичні зв'язки елементу *poświecenie* з одиницями *ofiarność, ofiara, wyrzeczenie* та *zaparcie*.

Щодо першої з них лексема *poświecenie* виступає гіперонімом, і між ними утворюється привативна опозиція, оскільки слово *ofiarność* у польській мові має значення відданості когось або чому-небудь, готовності до пожертви: *Mówiąc o trudnych, tragicznych nawet losach ostatnich pokoleń, trzeba wskazać z całą siłą patriotyzm, ofiarność i poświęcenie ludzi, którzy budowali, umacniali, modernizowali, cywilizowali Polskę tu, nad Wisłą i Odrą, w całym okresie PRL* (Zdzisław Morawski). Натомість із одиницею *ofiara*, у семантиці якої реалізується поняття відданості, жертвування чимось цінним заради когось або через щось, а також сам об'єкт пожертви, лексема *poświecenie* утворює еквіполентну опозицію: *Chociaż w dzisiejszych czasach myślimy raczej o kanonie najzupełniej świeckim, to nasza pełna adoracji postawa wymaga pewnej gotowości do ofiar, co łączy się także z aktem wierności* (Jan Tomkowski).

Елемент *wyrzeczenie* референціює значення відданості, вірності, відмови від чогось або жертвування чимось заради когось або когось-небудь і перебуває у відношеннях тождності з мовною одиницею *poświecenie*: *Często chwalano Paryż za odwagę, poświęcenie, wyrzeczenia i patriotyzm* (Andrzej Bobkowski).

Семантичний компонент 'samozaparcie' засвідчує зв'язок між лексемами *poświecenie, zaparcie* та *samozaparcie*. Слово *zaparcie* у польській мові називає жертвовну, стійку, повну зусиль діяльність, відданість та самозречення: *Jako lekarz praktyk stwierdzam, że, zgodnie z etyką mego zawo-*

du, przystąpiłbym do leczenia jakich bądź abdomenowców z tym samym poświęceniem i zaparciem się siebie, z jakim zmierzam teraz do palacu pary królewskiej (Stefan Themerson). Одиниця *samozaparcie* співвідноситься зі значенням наполегливості й відданості у досягненні певної власної мети, відданості вищій меті: *Prawdziwa wiedza wymaga poświęceń, samozaparcia, a płaci się za nią pełną cenę życia* (Leon Gomolicki).

Поняття повної відданості когось або чому-небудь, завзяття, ентузіазму у виконанні чогось, покірності, глибокої прихильності до когось або чогось реалізується в лексемі *oddanie*: *W czasie Wiosny Ludów Ludwik Mierostawski przejeżdżał ulicami Berlina w stroju narodowym, podkreślając w ten sposób swoje oddanie sprawie polskiej* (Andrzej Chwalba). Інтегративні семи 'oddanie' та 'przywiązanie' утворюють еквіполентну опозицію між лексемами *wierność* і *oddanie*, оскільки слово *wierność* у польській мові використовується на позначення вірності, вияву віри когось або чому-небудь, відданості, прихильності: *Korona i miecz, które żołnierze tatuowali sobie na nadgarstkach nie były tylko próżnymi znakami, wyrażały prawdziwą wierność i gotowość do poświęceń* (Iwona Surmik).

Отже, попри близькість значень та інтегративну сему 'poświecenie', що входить до словникових тлумачень усіх аналізованих лексем, вони репрезентують різні за інтенсивністю та характером прояви відданості. Утім, вони є тісно пов'язаними між собою різними типами семантичних відношень і позначають єдине поняття, тому саме ці лексеми формують центральну зону мікрополя «poświecenie».

Ширший діапазон компонентів значень простежується у складі дефініцій слів, які функціонують на периферії мікрополя. Їхня семантика відображає не лише додаткові характеристики почуття відданості, а й забезпечує зв'язки з іншими семантичними мікрополлями у складі лексико-семантичного поля «patriotyzm».

На периферії аналізованого мікрополя перебуває лексема *bohaterstwo*, що засвідчує інтегративна сема 'bohaterstwo' у складі тлумачення лексеми *poświecenie*. При цьому одиниця *bohaterstwo* називає відвагу, мужність, дії або ставлення, характерні для героя: *Wielu z uczestników zjazdu oddało życie w obronie ojczyzny, potwierdzając czynami swe bohaterstwo* (Wacław Sajdak).

Семантичні компоненти 'poświecenie' та 'ofiara' забезпечують зв'язок слова *poświecenie* з одиницями *danina* і *trybut*, які виступають щодо нього гіпонімами і утворюють із ним привативну опозицію, а між собою – опозицію тождності. Обидві лексеми називають об'єкт пожертви, те, що віддається заради досягнення певної мети:

W Dniach listopadowych nie pojawia się łaknący daniny krwi kolejnego pokolenia Polaków Biały Orzeł z Krwawych dróg, ale nie ulega wątpliwości, że to danina, którą złożyć trzeba, by odzyskać niepodległą ojczyznę (Mariusz Urbanek). *W obrębie merowińskiego i karolińskiego wladztwa trybut polityczny oraz wywodzącą się z niego publiczną daninę spotykamy tylko na wschodzie* (Karol Modzelewski).

Іншим елементом периферійної зони мікрополя є лексема *wytrwałość*, що утворює еквіполентну опозицію з компонентами *zaparcie* та *samozaparcie*, поєднуючись із ними через спільну сему 'wytrwałość'. Крім того, зазначена лексема вступає у привативну опозицію з елементами *konsekwencja* та *upór*, відображаючи поняття наполегливості та послідовності: *Juljan Stachiewicz chciał wychować młode pokolenie odrodzonej Ojczyzny na historii najnowszych dziejów ojczystych, na niezliczonych przykładach ofiarności, wytrwałości i poświęcenia wielkich bojowników o niepodległość* (Tadeusz Różycki). Мовна одиниця *konsekwencja* містить у своїй семантиці вказівки на поступ у якійсь справі згідно зі складеним планом та визначеними умовами, логічну послідовність дій, наполегливість у досягненні чогось: *Nagrodą bez wątpienia jest dla młodego człowieka zwycięstwo odniesione siłą własnego umysłu, gdzie konsekwencja i wytrwałość w działaniu przynoszą określone korzyści* (Piotr Skowroński). Наполягання на своїй позиції, прийнятому рішенні, часто не зважаючи на очевидну його помилковість, непоступливість, затятість, завзятість, наполегливість, позначає лексема *upór*: *To było tego dnia, gdyś pojechał do tego portu, którego, być może, nie byłoby nigdy, gdyby nie twój patriotyczny niemiecki upór* (Ksawery Pruszyński).

Також семантичний компонент 'wytrwałość' вступає інтегратором одиниць *wytrwałość*, *zaparcie* і *samozaparcie* із лексемою *gorliwość*, значення якої репрезентує велику наполегливість, палкість, чесність та сумлінність у чомусь: *W przypadku Michnika zdystansowanie się wobec polskości w rozumieniu etnicznym oraz neoficka gorliwość wobec polskości w rozumieniu etycznym stworzyły fenomen patriotyzmu trudnego i wymagającego, wyobraźalnego może wyłącznie na pograniczach słynnych z tego, że są w gruncie rzeczy najbardziej polskie* (Andrzej Romanowski).

Лексема *upór* вступає в еквіполентну опозицію з одиницею *nieuściepliwość*, що засвідчує інтегративна сема 'zaciętość', зафіксована в лексикографічних тлумаченнях обох елементів мікрополя. Лексема *nieuściepliwość* використовується у польській мові на позначення опору, непоступливості, затятості, безкомпромісності, непохитності та непорушності: *Siła duchowa powstańców,*

ich determinacja, nieuściepliwość zasługują na uwagę i szacunek (Jarosław Dudycz).

Відчуття симпатії, відданості, сильної емоційної прив'язаності репрезентує лексема *przymięzanie*, поєднана інтегративними семами 'oddanie' та 'przymięzanie' з одиницями *wierność* і *oddanie*: *Myślę, że jestem solidarna z własnym narodem i przymięzana do swojej Ojczyzny, ale nie poświęciłabym spraw osobistych, tym bardziej życia dla narodu* (Janina Mazur).

Сема 'wierność' забезпечує зв'язок лексеми *wierność* з одиницями *lojalność* і *wiara* та утворює між ними еквіполентні опозиції. Семантика першої одиниці охоплює поняття вірності, чесності у стосунках із людьми, дій відповідно до закону й визнання його верховенства, лояльності: *Wielu Rosjan uczy się estońskiego i wbrew oskarżeniom formułowanemu przez estońskich ultranacjonalistów zachowuje pełną lojalność wobec nowej ojczyzny* (Piotr Cegielski). Щодо лексеми *wiara*, то вона містить у своєму тлумаченні компоненти на позначення вірності кому- або чому-небудь, надійності та чесності, а також впевненості, що щось є правдивим, слухним, цінним тощо, крім того, це слово може називати релігію або віросповідання, переконання в існуванні Бога: *Polski patriotyzm – wiara, że jest się Narodem Obiecanym Europie, Światu* (Manuela Gretkowska).

Периферія семантичного мікрополя «рошвієсеніє» виявляє додаткові характеристики відданості, що не репрезентовані значеннєвими компонентами на рівні ядра. Зокрема, поняття відданості у польській мові пов'язане з такими почуттями, рисами, ставленнями, як мужність, наполегливість, стійкість, непоступливість, затятість, послідовність і логічність у діях, палкість, чесність, сумлінність, а також симпатія.

Крім того, аналіз компонентів периферійної зони мікрополя «рошвієсеніє» підтверджує тезу про те, що «межі семантичних полів розмиті, це виявляється у взаємному прониканні слів з одного поля в інше» [11, s. 153]. Так, лексема *bohaterstwo* забезпечує перетинання з семантичним мікрополем «męstwo», яке також є структурною частиною лексико-семантичного поля «patriotyzm». Одиниці *upór* та *nieuściepliwość* утворюють зв'язок із семантичним мікрополем «nieugiętość». Елемент *gorliwość* реалізує накладання з мікрополем «zapał», а *przymięzanie* – з мікрополем «sympatia».

Отже, аналіз семантичного мікрополя «рошвієсеніє» засвідчує, що воно, як і будь-яке лексико-семантичне поле, має чітку структуру, в якій виокремлюються центральна й периферійна зони. Лексеми, що входять до складу мікрополя, вступають у різного типу семантичні відношення

між собою, виявляючи тісніші значеннєві зв'язки на рівні ядра і меншу інтеграцію на периферії. До ядерних лексем належать *poświęcenie, ofiarność, ofiara, wyrzeczenie, zaparcie, samozaparcie, oddanie* та *wierność*. Периферію мікрополя формують одиниці *bohaterstwo, danina, trybut, wytrwałość, konsekwencja, upór, gorliwość, nieustępliwość, przywiązanie, lojalność* і *wiara*. Семантика елементів мікрополя «poświęcenie» показує, що у польській мові почуття відданості описується як переживання прихильності до певного об'єкта, дотримання вірності йому, діяльність заради нього, пов'язана з жертвністю та мужністю, що супроводжується ентузіазмом і потребує наполегливості, рішучості й стійкості. Крім того, компоненти периферії аналізованого мікрополя забез-

печують його перетинання з іншими семантичними мікрополлями лексико-семантичного поля «patriotyzm», а саме: «męstwo», «nieugiętość», «zapal» та «sympatia».

Подальше дослідження лексико-семантичного поля «patriotyzm» має висвітлювати специфіку системно-структурної організації мікрополів, що виокремлюються в ньому, звертати увагу на функціонування лексем на рівні ядра й периферії у різних мікрополях і входження тих самих одиниць до складу кількох утворень. Також варто простежити не тільки перетинання мікрополів усередині лексико-семантичного поля «patriotyzm», а й зв'язки з іншими лексико-семантичними полями, що формують лексичну систему польської мови.

Список літератури

1. Апресян Ю. Д. Лексическая семантика: синонимические средства языка / Ю. Д. Апресян. – М.: Наука, 1974. – 366 с.
2. Гешко Н. Лексико-семантичне поле як системно структурне утворення та методи його дослідження / Н. Гешко // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини / Буков. держ. мед. ун-т, Сучас. ун-т ім. Штефана Великого. – Чернівці: БДМУ, 2014. – № 2 (2). – С. 73–78.
3. Караулов Ю. Н. Структура лексико-семантического поля / Ю. Н. Караулов // Филологические науки. – 1972. – № 1. – С. 57–68.
4. Кобозева И. М. Лингвистическая семантика / И. М. Кобозева. – М.: Эдиториал УРСС, 2000. – 352 с.
5. Кузнецов А. М. От компонентного анализа к компонентному синтезу / А. М. Кузнецов; отв. ред. В. Н. Ярцева; Академия наук СССР, Научный совет «Теория советского языкознания», Институт языкознания. – М.: Наука, 1986. – 123, [2] с.
6. Такумбетова Л. М. Межполевые связи / Л. М. Такумбетова // Теория поля в современном языкознании. Тезисы докладов. – Уфа: Башкирский ун-т, 1994. – С. 39–540.
7. Українська мова: енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. – К.: Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.
8. Geeraerts Dirk. Theories of lexical semantics / Dirk Geeraerts. – Oxford University Press Inc., New York, 2010. – 362 p.
9. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego / pod redakcją Kazimierza Polanskiego; opracowali Marian Jurkowski... [et al.]. – Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1993. – 671 s.
10. Markowski A. Wykłady z leksykologii / Andrzej Markowski. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. – 200 s.
11. Miodunka Władysław. Teoria pól językowych: społeczne i indywidualne ich uwarunkowania / Władysław Miodunka. – Warszawa; Kraków: Wydawnictwo Naukowe PWN: nakł. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1980. – 180 s.

К. Близнюк

SYSTEM-STRUCTURAL ORGANIZATION OF THE MICRO-FIELD «POŚWIĘCENIE» IN THE POLISH LANGUAGE

The article deals with the semantic micro-field "poświęcenie" as a structural part of the lexical-semantic field of "patriotyzm" in the Polish language.

The aim of the article is to study the system-structural organization of the micro-field "poświęcenie".

The following tasks were set to achieve this aim: to consider the views of linguists on the concept of the lexical-semantic field; to identify the components of the semantic micro-field "poświęcenie" in Polish; to analyze its system-structural organization; to determine the semantic relationships between elements; to find the transition zones where the semantic micro-field "poświęcenie" links up to other micro-fields in the lexical-semantic fields "patriotyzm".

The object of the study is the structural-semantic organization of the micro-field "poświęcenie".

It was found that the core of the semantic micro-field "poświęcenie" contains such lexemes as poświęcenie, ofiarność, ofiara, wyrzeczenie, zaparcie, samozaparcie, oddanie, wierność. These words have close semantic relations with one another and describe different types of devotion.

The peripheral zone is formed by such words: bohaterstwo, danina, trybut, wytrwałość, konsekwencja, upór, gorliwość, nieustępliwość, przywiązanie, lojalność, wiara. These lexemes have semantic relations with the words from the core, but at the same time, they link up the semantic micro-field "poświęcenie" to other micro-fields. "Devotion" in Polish is associated with the concepts of courage, steadfastness, enthusiasm, and sympathy, so there are some semantic connections with the micro-fields "męstwo", "nieugiętość", "zapal", and "sympatia".

A further study of the structural-semantic organization of the lexical-semantic field "patriotyzm" should consider these relations and look for other crossings between the micro-fields.

Keywords: lexical-semantic field, semantic micro-field, lexeme, seme, core, periphery.

Матеріал надійшов 15.09.2016